

Križi in težave otročjih let.

IV. Mlada tatiča.

Boljšega človeka nisi lahko našel, kakor je bil pekovski mojster Janko, ki je imel lastno hišo in je živel z vsemi sosedi v miru in prijateljstvu. Vsakemu je rad postregel, če je le mogel. Posebno je otroke rad imel. Veselilo ga je, če so se zbrali v velikem številu na njegovem dvorišču in se radostno igrali. Če ni bilo drugače, se jim je še sam pridružil in se vdeležil otročjega razvedrovanja; seveda je pridnim otrokom razdelil veliko kruhkov zastonj ali pa na pol zastonj.

Toda hud in neizprosno oster je pa tudi znal biti mojster Janko, ako je pri kakem otroku zapazil kaj nedostojnega ali celó zlobnega, kakor vam bode razvidno iz naslednje dogodbe.

Nekega dné, bil je ravno semanji dan, priplazita se pred pekovo hišo dva dečka; če ju sodim po velikosti, bi rekel, da še nista prestopila desetega leta. Hodila sta že več časa po sejmišči okrog prodajalnic; a ker jima je kmalu denarja zmanjkalo, sta se tudi sejma naveličala, čeravno sta še sto in sto reči videla, katerih je pozelelo njuno mlado srce.

S tako obilnimi željami pa s praznim žepom toraj ju najdemo pred pekovo hišo. Zdaj stopita v vežo. Nikogar ne zagledata. Vrata pa so odprta na stežaj v družinsko sobo, pa tudi v prodajalnico. Eden izmed njiju se bolj plaho ozira, drugi pa drzno stopi v prodajalnico, kjer na oknu zagleda dokaj »drobiža«. Kakor bi skrit zaklad našel, zakliče: »Hehej, za ta denar bi se dalo

na sejmišči že kaj prida kupiti — jedač in igrač, sladkarij in lepotij!« Hitro namigne tovarišu, naj brž, hiti gledat, kaj je našel, ob enem kazaje na vabljeni kupček denarja. Tudi temu se zbudi poželjivost po tujem blagu. Kar natihem, brez posvetovanja se takoj sporazumeta: že sta oba pripravljena

krasti. Samo strah ju še zadržuje. Nemirno se ozirata zdaj po denarju zdaj

tiho in glej! — mlada hudobneža že stegujeta svoje tatinske prste po denarju in urno spravljata v žepe, kolikor moreta v naglici doseči. Zdaj pa hočeta enako skrivaj ubežati, kakor sta prišla, le samo — hitrejše, seveda.

Toda — strah in groza! — ravno ta trenotek, ko se umikata, se oglasi debel in močan glas, da se na vseh udih streseta. »Stojta!« jima zagrmí na ušesa debeli »bas«. Tako hudo sta preplašena in tako zelo se jima noge šibijo, da še bežati in teči ne moreta. Plaho se ozirata, kakor zid blede, od kod je neki prišel ta strahoviti glas. Še-le zdaj zagledata peka, ki je potepuha že več časa tiho opazoval, onadva pa ga nista zapazila.

Zdaj seveda ne čaka dalje, marveč urno plane nad tatova in ju zgrabi s krepkima in trdimi rokama, da se jima zdi, kakor bi ju z železnimi kleščami držal.

»Potepuha«, zopet zagrmí in krepko potresa uboga jetnika, »potepuha, kaj imata tukaj iskati?« — »Nič«, pravita z zamolklim glasom zlobna tatiča, ter se začneta jokati, prositi in izgovarjati, kakor bi bila vsa nedolžna. Toda skušeni mojster ne verjame solzam in besedam, marveč preišče jima žepe, kjer se kmalo oglasi ukradeni denar. Potem ju pa še primora, da morata tudi sama z besedo potrditi, da sta ga ukradla.

Tatinska dečka zdaj pač nista mogla nič družega pričakovati, kakor da bosta prav občutno kaznovana; in gotovo bi ne bil mogel nihče peku zameriti, ko bi jima bil odštel lepo število prav »gorkih.« A tepsti dobri mojster ni hotel, marveč neko drugo ne manj britko kazen si je izmislil.

V pekariji je bilo ravno izpraznjenih dvoje velikih vreč. Te si ukaže prinesiti. Zdaj zapove tatovoma, da morata v vrečo zlesti. Neusmiljeno tarnata, jokata in prosita, a ne

pomaga nič, kajti mojster Janko je neizprosljiv, morata ga ubogati. Počasi, silno počasi lezeta, a slednjič le zlezeta, in ko sta

notri, mojster zaveže vozo nad glavama. Lahko si pač mislite, kako hudo je bilo malima tatičema v tako ozki pa temni ječi! Rada bi bila upila in

kričala; a pek jima je tudi to prepovedal — kakor miš tiho morata kazen prestati! Že itak huda ječa se jima še poostri. Pek ju ne pusti na tleh, marveč z grozovito temnico vred ju dene na peč, ki sicer ni bila močno razbeljena, vendar še dovolj gorka, da jima je jelo v tesnem zaporu zelo pripekati. Še celó to je zahteval strogi ječar, da sta morala ves čas pri miru biti! O, da bi jima že skoro bila ura rešenja! Nikdar, nikdar več ne bosta kradla!!

Slednjič se zdi peku, da utegne zadostovati. Vendar popolnem še ne. Ječo sicer odpre, to se pravi, vrečo vsakemu odveže: toda na prosto še ne smeta, ostati morata, dokler jima ne poreče. Mojstru samemu se skoro milo stori, ko vidi, s kolikim zaželenjem pomolita vsak iz svoje ječe vročo glavo; pa noče se jima izdati, marveč vedno še se kaže ostrega in strogega sodnika: še celo uro morata ostati na gorki peči v ozki zaprtiji! Potlej še-le ju vzame raz peč in jima dovoli, da se smeta izkobacati iz platnenega zavora. Obilni pot jima moči zarudelo obličje, nekaj zavoljo vročine, še bolj pa vsled straha in sramote.

Kazen je bila sicer ostra in huda; a pek je imel najboljši namen: hotel jima je dejansko pokazati, da s tatvino se ne pride do sreče. Predno smeta domov, jima še reče: »Namenil sem se bil danes, ko je ravno somenj pri nas, da vama bom podaril nekaj okroglega, da bi si kaj kupila. Pa sama sta podrla meni dobri sklep, sebi pa nedolžno veselje. Današnja kazen vama bodi podoba tiste kazni — tiste grozovite vročine in pekočine, ki vaju čaka v peklu, ako se ne poboljšata!«

Dobro je bilo to zdravilo, če tudi grenko; nikdar nista pozabila tega nesrečnega sejma, a tudi to jima ni nikdar več na misel prišlo, da bi se tuje lastnine dotikala. Studila se jima je odsihdob vsaka tatvina in go-ljufigja. Še na stare dni sta blagrovala dobrega peka in večkrat molila zanj, ker ju je še o pravem času ozdravil tako ostudne dušne bolezni!

Tičice, le pevajte!

Tiček poje
Pesmi svoje
In po vejicah skaklja;
Pomlad mila
Podelila
Mu je dosti živeža.

Le zobajte
In vživajte,
Kar vam dobri stvarnik dá;
Tù v grmovju
Vam domovju
Naj vam bode varnost vsa!

Tù stanujte,
Povzdigujte
S svojo pesmijo Boga.
On varuje
Vas in čuje,
Ni se bati hudega.

Nam v veselje
Dá povelje
Ljubi Bog, da pojete.
Z vami tudi
Ne zamudi
Človek peti hvalnice!

—va.

